



सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र  
नियमावली २०६५ को नियम (३) बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

## स्वतः प्रकाशन (Pro-active Disclosure)

आ.व. २०८१/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन



### तेस्रो त्रैमासिक विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको मिति : २०८२ बैशाख

## १. निकायको स्वरूप र प्रकृति : नेपालमा कारागार व्यवस्था

नेपालमा कारागार (जेल) को इतिहास वि.सं. १९७१ बाट सुरु भएको हो । नेपालको पहिलो कारागार हालको कारागार कार्यालय, जग्नाथदेवल, काठमाडौं हो । यसलाई सुरुमा सदर जेल भनिन्थ्यो । पहिले जेल मुखियारको मातहतमा रहन्थ्यो र त्यसको प्रमुख "रोलबाला जर्नल" रहने चल्यस्था थियो । २००७ साल पश्चात कारागार प्रशासन गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । काठमाडौं उपत्यकाका कारागारहरुको उपत्यका अंचल कमिशनर र जिल्लास्थित कारागारहरुको प्रशासन बडाहाकिमको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा सञ्चालन भएको पाइन्छ ।

तत्कालिन समयमा नेपालको अञ्चल तथा जिल्लाको विभाजन (१४ अञ्चल र ७५ जिल्ला) पश्चात यो स्थानीय प्रशासनको नियन्त्रण र निर्देशनमा हुन थाल्यो । २०१९ सालमा कारागार सम्बन्धी व्यवस्था गर्न कारागार ऐन, २०१९ निर्माण भयो । हाल कारागार ऐन, २०१९ खोरेज भई कारागार ऐन, २०७९ मिति २०७९ असोज ९ गते देखि लागू भएको छ । कारागार ऐन, २०७९ को दफाले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कारागार प्रशासनलाई व्यवस्थित र नियमित गर्न कारागार नियमाबली, २०२०

को पन्थौ संशोधन भै मिति २०७९, पौष १८ गते देखि लागू भएको छ । गृह मन्त्रालयको कारागार व्यवस्थापन महाशाखाद्वारा सम्पादन भई आएको कारागार व्यवस्थापन तथा प्रशासन सम्बन्धी कार्यालय प्रभावकरी एंवं सबल बनाउन २०५० साल श्रावण १ गते देखि गृह मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीय तहमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो । तत्पश्चात कारागार व्यवस्थापन र प्रशासन सम्बन्धी काम कारागार व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत हुँदै आएको छ । स्थानीय तहमा कारागार कार्यालयमा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रहने व्यवस्था छ ।

नेपालमा हाल ७७ जिल्ला मध्ये धनुषा, बारा, भक्तपुर, पूर्वी रुकुम र पूर्वी नवलपरासी गरी पाँच जिल्ला बोहेमका ७२ जिल्लामा ७५ वटा कारागारहरु रहेका छन् । बाँकेको नौबस्तामा पनि नयाँ कारागार निर्माण भई २०८१ बैशाखबाट संचालनमा आएको छ । साधिकमा संचालनमा रहेको कारागार कार्यालय, नुवाकोट सदा नुवाकोट जिल्लामै नयाँ भवनमा केन्द्रीय कारागार कार्यालय, खम्बाक्याम्प, नुवाकोट मिति २०८०।०५।१५ देखि संचालनमा आएको छ । एके जिल्लामा दुईवटा कारागार सञ्चालन भएका जिल्लाहरु बाँके,



मिहानी-निर्देशक

२०८१/०५/१५  
आधिक वर्ष २०८१/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन त्वतः प्रकाशन ?



दाढ़ र काठमाडौं हुन् । बैंक जिल्लामा नेपालगञ्ज र नौवस्ता, दाढ़ जिल्लामा घोराही र तुलसीपुर तथा काठमाडौं जिल्लामा जगत्ताथेवल र डिल्लीबजारमा कारागारहरु रहेका छन् । नेपालमा हाल मोरड, पर्सा, भक्तपुर, मकवानपुर, कास्की,

रुपन्देही, बौके र डोटी द जिल्ला गरी ९ वटा बालसुधार गृहहरु संचालनमा रहेका छन् । बैंक जिल्ला जयन्तु र नौवस्ता गरि २ वटा बाल सुधार गृह रहेका छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार: कारागार व्यवस्थापन विभागका कार्यहरू :

कारागार व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्ने केन्द्रिय निकायको रूपमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो ।

गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको कारागार व्यवस्थापन निम्न बैंदमा उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

१. कारागार व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित आवश्यक नीति तर्जुमा गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने ।
२. बन्दीको सेवा सुविधा लगायत विषयमा आवश्यक मापदण्ड निर्धारण गर्ने ।
३. कारागारलाई सुधारगृहका रूपमा विकास गरी बन्दीलाई मनोसामाजिक परामर्श सहित उत्पादनको कार्यमा लगाउन आवश्यक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
४. बन्दी स्थान्तरणको लागि आधार तथा मापदण्ड निर्धारण गर्ने ।
५. कारागारलाई लैडिमैत्री तथा अपाइमैत्री बनाउन आवश्यक संरचनात्मक तथा व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने ।
६. प्रचलित कानून बमोजिम केदकद्वा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
७. कारागारको अनुगमन, निरीक्षण र सुपरिवेक्षण गर्ने ।

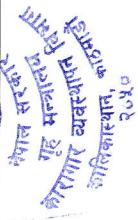


१-७-२००६  
महा-निर्देशक

२२-८-२००६  
निर्देशक

### ३. कारागार कार्यालयहरुको दरबन्दी विवरण

क्र. सं.	रा.प. द्वितीय	रा.प. तृतीय	रा.प.अनं. प्रथम	रा.प.अनं. द्वितीय	श्रेणी विहिन									
१	उप सचिव	शा. अ.	ले. अ.	प्रा. (मे.अ . )	ना.सु पा. (सि.अ. हे.व.)	ले. पा. (सि.अ. हे.व.)	का.अ. खरीदार	स.ले.पा .	अ.न.मी .	स.क. अ.	का.स. ह.स.चा.			
२	७	५५	०	१	८५	१७	७८	६	७२	५८	१	५८	३४८	३६
अन्य														
१	केन्द्रीय कारागार अस्पताल	मे.सु. -१, रेडियोलोजिट -१, साईकट्रिक विशेषज्ञ -१, डर्मालोजिट -१, जनरल फिजिसियन -२, जनरल सर्जन -२, ल्याव टेक्नोलोजिट -१, नर्सिं अधिकृत -१, शा.अ-१, हे.अ. ३, रेडियोग्राफर -२, ल्याब टेक्निसियन -१, स्टाफ नर्स -१२, मेडिकल रेकर्डर -१, फार्मेसी सहायक -२, वा.मे. ओभरसियर -१, नेत्र सहायक -१, डेण्टल सहायक -१, स.क.अ-२, अ.हे.ब.-२, खरिदार -१, मे.अ.-६, ना.सु-२, क.अ.-१ ले.पा.-१, ह.स.चा.-३, का. स. १४, ।												
२	मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल	कन्सल्टेन्ट साइक्याट्रिक -१, मे.अ.-२ शा.अ.-१ ना.सु.-१ ले.पा.-१, स.क.अ.-१, अ.न.मी.-२, हे.अ. -२, अ.हे.व. -२, ह.स.चा.-१, का.स.-२,												



महा-निर्देशाक

२४८...२  
महा-निर्देशाक

## ४. कारागार व्यवस्थापन विभाग तथा कारागार कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवाहरु

कारागार व्यवस्थापन विभाग

### नागरिक बडापत्र (Citizens Charter)

सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरु प्रमाणहरु	शुल्क/दस्तर	लाग्ने समय	जिम्बेवा पदाधिकारी शाखा/फाँट	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१. न्यायिक तथा अर्थन्यायिक निकायहरुको आदेशले कारागारहरुमा आउने शुनुवा, कैदी बन्दीहरुको अभिलेख गर्ने।	शुनामा पठाउने निकायको स्पष्ट आदेश हुनुपर्ने।	नि:शुल्क	तुरन्त	कारागार प्रशासक (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
२. i) बन्दीहरुको सिद्धा व्यवस्था। चामल ७०० ग्राम र ८० रुपैयाँ। ii) नाबालकलाई - ७ महिनादेखि ९ वर्षका लागि १०० ग्राम र ५० रुपैयाँ। १-३ वर्षका लागि १५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ। ३-५ वर्षका लागि २०० ग्रा. र ५० रुपैयाँ। ५-७ वर्षका लागि २५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ। ७-१२ वर्षका लागि ४५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ। १२ वर्ष माथिका लागि ६०० ग्रा. चामल र ५० रुपैयाँ। iii) दर्दी खर्च प्रतिवर्ष रु ३००। iv) सुलेखी खर्च रु २०००।	बन्दीको अभिलेख	नि:शुल्क		कारागार प्रशासक (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
३. बन्दीहरुका लागि लता कपडा उपलब्ध गराउने। ७ वैशाख र कार्तिकमा गरी चर्किं २ पटक लताउने कपडा। २ वर्षमा १ पटक ओढ्ने ओळ्याउने कपडा पाउने।	बन्दीको अभिलेख	नि:शुल्क	तोकिएको निर्दिष्ट समयमा वितरण हुने।	कारागार प्रशासक (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
४. बन्दीहरुलाई स्वास्थ्योपचार, मनोरञ्जन, शिक्षा, सदाचार, सिपिकास समेतका अवसर दिलाउने।	बन्दीको अभिलेख	नि:शुल्क	स्वास्थ्योपचार तुरन्तैर अन्य आवश्यकता अनुसार।	कारागार प्रशासक (सम्बन्धित कारागार)	विभाग	

आधिक वर्ष २०८१/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन त्वरित: प्रकाशन ५

महा-निर्देशक  
निर्देशक  
गृह मन्त्रालय  
नागरिकता अनुसार  
प्रशासक  
कारागार व्यवस्थापन  
नागरिक बडापत्र

सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरू प्रमाणहरू	शुल्क/दस्तावेज़	लाने समय	जिम्मेवार पदाबिकारी शरखा /फाँट	गुनासो मुन्त्रे अधिकारी	कैफियत
५. बन्दीहरू लगायत भौतिक संरचनाको निर्माण, मर्मत संभारको प्रवन्धन स्पस्ट स्थितिका आधारमा	बन्दीहरू र भौतिक अवस्थाको आवश्यकता अनुसार	नियमित रूपमा	सञ्चालित कारगार प्रशासन	विभाग		
६. (क) बन्दीहरूको शतप्रतिशत केवल मुक्त भएको आदेश दिने।	कारगार प्रशासकबाट प्रमाणित मै आएको हुट पाउने सिफारिस।	नि:शुल्क	७ दिन आघावै कारगार कार्यालयते विभागमा पठाउन्पर्ने।	कारगार प्रशासक, प्र.जि.अ.	५४ मन्त्रालय	
(ख) राष्ट्रिय पर्व तथा अन्य महत्वपूर्ण उत्सवहरूको उपलक्ष्यमा हुने कैद माफि मिनाहा तथा छुट।	बन्दीहरूको अभिलेखको आधारमा असल चालचलन सहितो सञ्चालित कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस	नि:शुल्क	बन्दीहरूको अभिलेखको आधारमा असल चालचलन सहितको सञ्चालित कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस कारण सहित कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस	कारगार व्यवस्थापन विभाग	५४ मन्त्रालय	
७. बन्दीहरूको सामूहिक माग, निवेदन आदि सञ्चालित निकायमा पठाउने व्यवस्था गर्ने।	कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस	नि:शुल्क	कारगार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गेको नीति निर्देशन अनुसरको प्रक्रिया पुऱ्याउन्पर्ने।	कारगार प्रशासक प्र.जि.अ. विभागमा महानिर्देशक	जिल्लामा प्र.जि.अ. र विभागमा	
८. बाल बिजाईका एवं बन्दीका साथमा हेका आश्रित हल्लाई क्रममा: बालसुधार टूहमा राख्न संस्थाहरूसँग सम्पर्क र समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्ने।	कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस	नि:शुल्क	कारगार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गेको नीति निर्देशन अनुसरको प्रक्रिया पुऱ्याउन्पर्ने।	कारगार प्रशासक प्र.जि.अ. विभागमा महानिर्देशक		
९. बन्दीका आफन्त, मित्रहरू, कानून व्यवसायीहरू तथा विभिन्न राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय गैर साकारी संस्थाका प्रतिनिधिसमेतलाई बन्दीहरूसँग भेटधाटको व्यवस्था मिलाउने।	कारगार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गेको नीति निर्देशन अनुसरको प्रक्रिया पुऱ्याउन्पर्ने।	नि:शुल्क	सञ्चालित व्यक्तिको निवेदन/कारण सहितको कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस	कारगार प्रशासक	प्र.जि.अ.	
१०. कारगारमा हेका बन्दीहरूको स्थानन्तरण।	सञ्चालित व्यक्तिको निवेदन/कारण सहितको कारगार प्रशासक र प्र.जि.अ. को सिफारिस	नि:शुल्क		कारगार प्रशासक प्र.जि.अ.	महानिर्देशक	

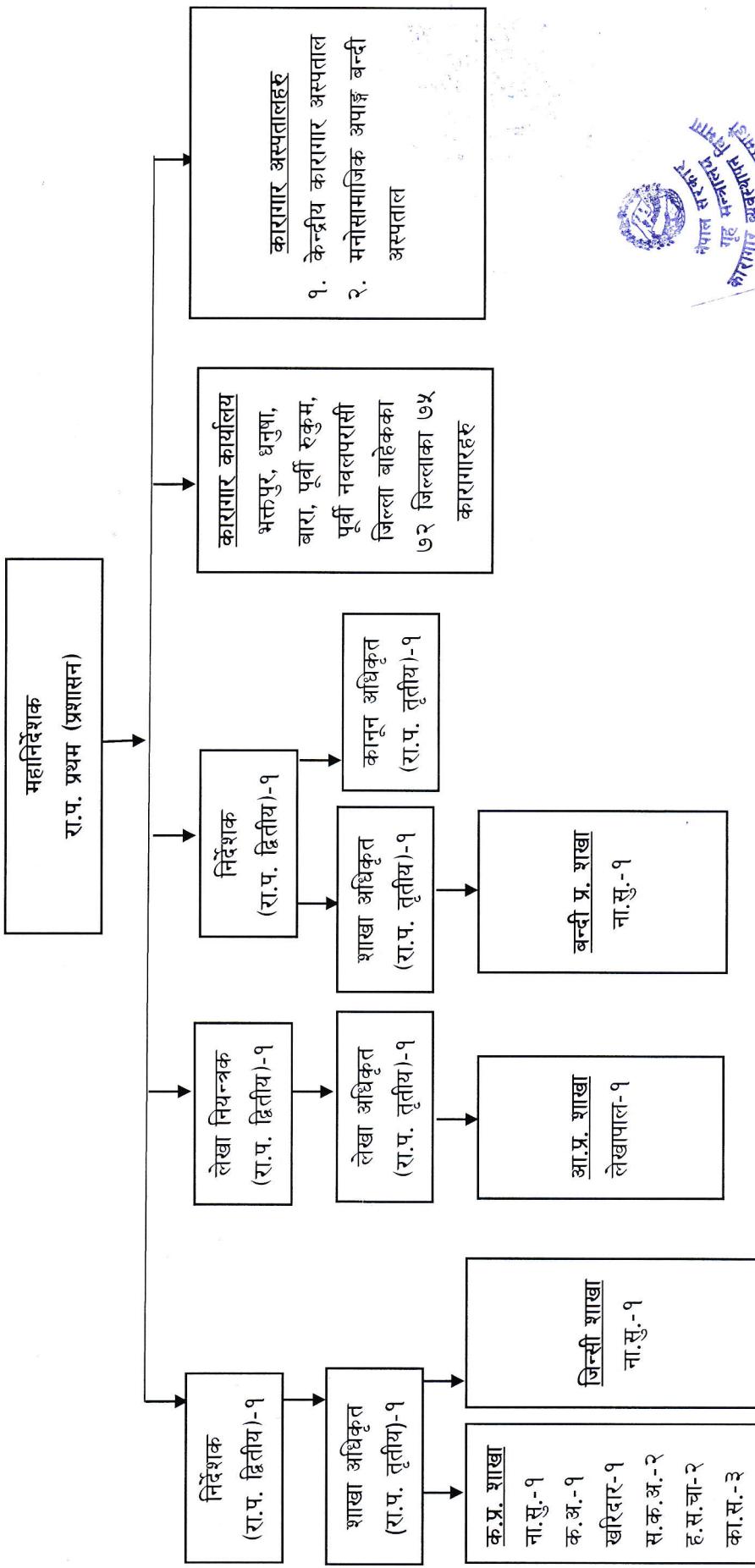
आधिक वर्ष २०८१/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन ६

दार्शक

महा-निर्देशक



५. कारणार व्यवस्थापन विभागको संगठनात्मक संरचना र दरबन्दी



आगारिक वर्ष २०५९/८० को तेस्रो वैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन ७

ପ୍ରକାଶକ  
ମେଲା



## ६. सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी र कर्मचारी विवरण

### क) कारागार व्यवस्थापन विभागको कर्मचारी विवरण र जिम्मेवार शाखा

सि.न.	नाम	पद	जिम्मेवारी	सम्पर्क नं.
१	श्री नारायण प्रसाद भट्टाराई	महानिर्देशक		9851140007
२	श्री टेककुमार रेग्मी	निर्देशक	प्रशासन तथा योजना	9851332594
३	श्री कल्पना घिमिरे नेपाल	निर्देशक	बन्दी प्रशासन	9855047777
४	श्री लक्ष्मी प्रसाद जोशी	उपसचिव (लेखा)	आर्थिक प्रशासन	9851332595
५	श्री राम बहादुर सार्की	शाखा अधिकृत	प्रशासन तथा योजना	9851208129
६	श्री राजेन्द्र कुमार गौतम	शाखा अधिकृत	बन्दी प्रशासन	9851209129
७	श्री झक बहादुर दसौती	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन	
८		कानून अधिकृत	कानून	
९	श्री जानकी शर्मा गौतम	नायव सुब्बा	प्रशासन तथा योजना	
१०	श्री विश्वविजय पाण्डे	नायव सुब्बा	बन्दी प्रशासन	
११	श्री दुर्गा देवी कोइराला	नायव सुब्बा	जिन्सी	
१२	श्री गंगा बहादुर थापा	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन	
१३	श्री मिना के सी	कम्प्युटर अपरेटर	प्रशासन तथा योजना	
१४	श्री फडिन्द्र बहादुर पौडेल	खरिदार	प्रशासन तथा योजना	
१५	श्री भावना पौडेल दाहाल	स.क.अ.	आर्थिक प्रशासन	
१६	श्री आशना मिश्र	स.क.अ.	बन्दी प्रशासन	
१७	श्री काले तामाङ	ह.स.चा		
१८	श्री केश बहादुर भुजेल	ह.स.चा		
१९	श्री वाला सुबेदी	ह.स.चा		
२०	श्री लक्ष्मी थापा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२१	श्री सरोज सिंगदेल	कार्यालय सहयोगी	आर्थिक प्रशासन	
२२	श्री भिमा तामाङ	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	

ख) देशका विभिन्न कारागारहरूमा रहेका बन्दीहरूको २०८१ चैत्र मसान्तसम्मको मास्केवारी लगायत कारागार र बन्दी सम्बन्धी विवरण पछाडि अनुसूचीमा संलग्न छ ।

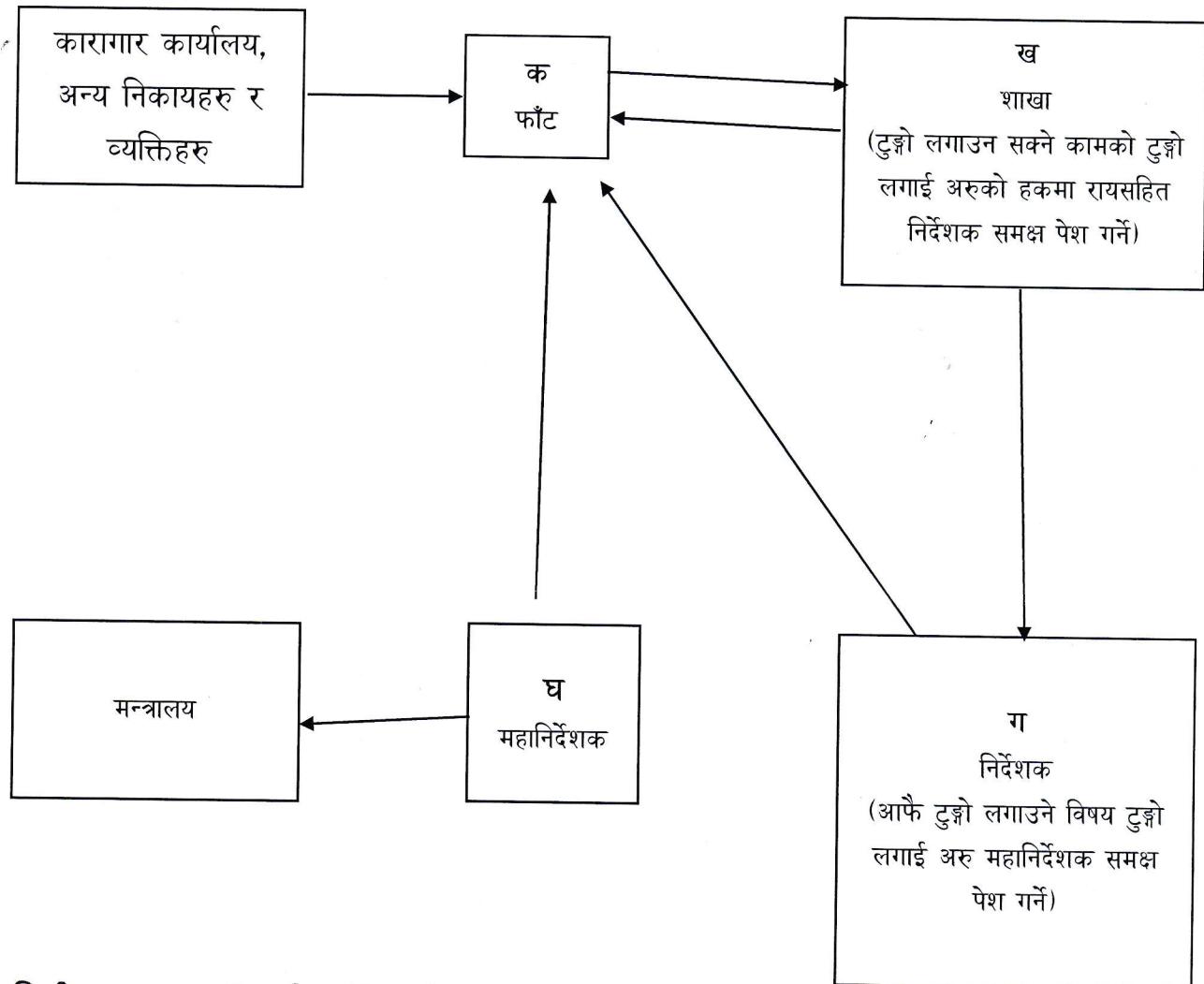
संलग्न  
महानिर्देशक

११०६  
महा-निर्देशक

नेपाल सरकार  
गृह मन्त्रालय  
कारागार व्यवस्थापन विभाग  
कालिकाटापाल, काठमाडौं  
२०८५

७. सेवा प्रदान गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि  
दस्तुर कुनै नलाग्ने र अवधि प्रक्रिया पूरा भए तुरुन्त ।

#### ८. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी



#### ९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

- महानिर्देशकबाट भएका निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी श्रीमान् सचिवज्यू गृह मन्त्रालय, साथै विभागका निर्देशकहरूबाट भएको निर्णय उपर महानिर्देशक ।
- न्यायिक निर्णयउपर पुनरावेदन अदालत ।



## १०. यस अवधिमा सम्पादन गरेको मुख्य कामको विवरण

### भौतिक पुर्वाधार निर्माणतर्फ

- ❖ प्यारोल कार्यान्वयनका लागि कैदीबन्दी १६५५ जना बाल सुधार गृहका बालबालिका २० जना गरी जम्मा १६७५ जनालाई प्यारोल समितिको बैठकबाट निर्णय भई कारागार प्रशासकलाई लेखि पठाइएको ।
- ❖ पाच्चथर, मोरड, हुम्ला, मुगु, बझाड, जाजरकोट, सुर्खेत गरी थप ८ वटा कारागार भवनहरु निर्माणका कार्यक्रममा LMBIS संशोधन गरी शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग मार्फत निर्माण भै रहेको । सोको प्रगति निम्नानुसार छ ।

क्र.स.	कारागारहरुको नाम	हालसम्मको प्रगति विवरण	भौतिक प्रगति
१.	केन्द्रीय कारागार भवन निर्माण (दोस्रो चरण)	- दोश्रो चरण निर्माण कार्यको सम्पुर्ण ब्लकको निर्माण कार्य सम्पन्न भई हस्तान्तरण भई संचालनमा ल्याइएको ।	१००%
२.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, मोरड	सम्झौता अनुसारका पुरुष जेल ब्लक, महिला जेल ब्लक, जेलर आवास ब्लक, नेपाल प्रहरी ब्यारेक, शसत्र प्रहरी ब्यारेक, प्रशासनिक भवन, पुरुष भिजिटर ब्लक, महिला भिजिटर ब्लक, सुरक्षा पोष्ट, क्यान्टिन, कम्पाउण्ड वाल गेट सहित, महिलापुरुष टलवाल, सुरक्षा जाँच पोषेट, नाला सहितको सडक नेटवर्क, ल्याण्डस्केपिङ लगायतका संरचनाहरु सम्पन्न भएको र कारागार कार्यालयको अनुरोधमा पुरानो भवनको सामान्य सुधार कार्य भईरहेको ।	९९%
४.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, पाँचथर	Female Block, APF Block, Jailor Block को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको तथा Male Block को कार्य बाँकी रहेको ।	५५%
५.	क्षेत्रीय कारागार नौवस्ता, बाँकी (तेस्रो चरण)	डिटेल डिजाईन र लागत अनुमान तयार भएको, वजेट अभाव साथै श्रोत सुनिश्चितता प्राप्त नभएको हुँदा खरिद प्रकृया अगाडी नबढेको ।	
६.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) हुम्ला	गत आ.व.को सम्पन्न भुक्तानी बाँकी, यस आ.व. पुरुष भवन सम्पन्न/ महिला भवनको बोलपत्र आव्हान हुदै ।	९५%
७.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) मुगु	हाल भवनहरुको रङ्गरोगन तथा बाउण्डी पर्खाल र सेनेटरी सम्बन्धि कार्य भईरहेको ।	९५%
८.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) बझाड	महिला भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न भईसकेको Electrical, sanitary and finishing कार्य बाँकी रहेको ।	९०%
९.	कारागार कार्यालयको पर्खाल निर्माण जाजरकोट	आयोजना मिति २०८१ असार मसान्तमा निर्माण कार्य सम्पन्न गरि सक्नुपर्ने भएको तर योजनामा बजेटको अभाव भएको ।	९०%
१०.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण सुर्खेत	स्वीकृत भई कार्य सुचारू भएको ।	



## नीति र कानूनी सुधारतर्फ

- ❖ कारागार नियमावलीको मस्यौदा तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
- माफी मिनाहा र अन्य
- ❖ मिति २०८१ असार १५ गते, मिति २०८१ असोज ३ गते संविधान दिवस र फागुन ७ गते प्रजातन्त्र दिवकाका अवसरमा जम्मा २६० जना कैदी बन्दीहरूलाई कैद कट्टीको लागि मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- ❖ यस अवधिमा ७१८ जनालाई स्वास्थ्य उपचार तथा शान्ति सुरक्षाको लागि स्थानान्तरण गरीएको ।
- ❖ यस अवधिमा कामदारी सुविधा समेत जोडेर ठेकिएको कैद भुक्तान गरी विभिन्न मुदामा कारागारमा रहेका ८१ जना कैदीहरू कैद मुक्त भएको ।
- ❖ गत आ.व. मा उपत्यका भित्रका ३ वटा कारागारबाट ९३३ जना कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य बीमाका लागि निर्णय भई स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा पठाइएको ती कैदीबन्दीहरूको बीमा अवधी बाँकी रहेको । वार्षिक लक्ष्य बमोजिम अन्यको बीमा गर्ने स्वास्थ्य बीमा बोर्डसँग समन्वय भइरहेको ।

## बेरुजु फछ्यौट तर्फ

- ❖ विभाग र कारागार कार्यालय अन्तर्गत कुल बेरुजु रु १२,१९,८१,२७९/- (बाहु करोड उन्नाइस लाख एकासी हजार दुई सय उनासी)
- ❖ सम्परीक्षणका लागि मलेपमा पेश भएको रु १,५८,५६,०५०/- (एक करोड अन्ठाउन्न लाख छूपन्न हजार पचास मात्र)
- ❖ गृह मन्त्रालयमा नियमितका लागि पेश भएको रु १,४०,४५,०००/- (एक करोड चासिल लाख पैतालिस हजार)
- ❖ सम्परीक्षणको लागि कागजात प्रमाण पेश हुन आएको रु. ३१,४७,०००/- (एकतीस लाख सर्चालीस हजार)
- ❖ गृह मन्त्रीज्यू स्तरीय निर्णयबाट मिन्हाको लागि मन्त्रीपरिषदमा पेश गर्ने निर्णय भएको रु. ३१,१८,०००/- (एकतीस लाख अठार हजार)

## ११. विभागीय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद

विभागीय प्रमुख - श्री नारायण प्रसाद भट्टराई, महानिर्देशक (९८५११४०००७)

प्रवक्ता एवं गुनासो(नोडल) अधिकारी - श्री कल्पना घिमिरे नेपाल, निर्देशक (९८५५०४७७७७)

सूचना अधिकारी - श्री राम बहादुर सार्की, शाखा अधिकृत (९८५१२०८१२९)

## १२. ऐन, नियम वा विनियम वा निर्देशिकाको सूची

१. नेपालको संविधान
२. कारागार ऐन, २०७९
३. कारागार नियमावली, २०२० (१५ औं संशोधन)
४. फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
५. फौजदारी कसूर (कैदकट्टा) नियमावली, २०७६
६. ज्येष्ठ नागरिक ऐन, २०६३
७. बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
८. निजामती सेवा ऐन, २०४९
९. निजामती सेवा नियमावली, २०५०
१०. मुलुकी अपराध संहिता, २०७४
११. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
१२. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
१३. प्रशासकीय कार्य फछ्यौट नियमहरू, २०२६
१४. कारागार व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३
१५. मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल संचालन कार्यविधि, २०७७
१६. सर्वोच्च अदालतबाट सम्बन्धित विषयमा भएको आदेश र फैसलाहरू
१७. नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयका नीति निर्देशन र निर्णयहरू
१८. नेपाल सरकारले कारागार व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा गरेको सन्धि, समझौता र सहमतिहरू
१९. बन्दीहरूको बडापत्र, २०६०
२०. कारागार व्यवस्थापन विभाग, विभाग र मातहतका निकायहरूबाट विघ्मान ऐन कानून र कार्यक्षेत्रको परिधिभित्र नीतिगत निर्णयहरू लगायत अन्य ऐन, नियम, निर्णय, परिपत्र आदि।



१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण २०८१ चैत्रसम्म

चालु तर्फ

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	ब.उ.शी.नं.	मन्त्रालय/आयोग/निकाय/ कार्यक्रम	बजेट	खर्च	प्रतिशत
१	३१४०२०११४	विभाग	४,९३,१२	१,७७,०४	३५.९
२.	३१४०२०१२४	कारागार कार्यालयहरु	२,४९,००,२८	१,७६,५१,००	७०.७१

पूँजीगत तर्फ

(रु. हजारमा)

क्र. सं.	ब.उ.शी.नं.	मन्त्रालय/आयोग/निकाय/कार्यक्रम	बजेट	खर्च	प्रतिशत
१	३१४०२०११४	विभाग	५४,३०,९०	१५,६५,६८	२९.००
२.	३१४०२०१२४	कारागार कार्यालयहरु	१९,११,२५	८,०६,८६	४२.२०

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

३३ वटा कारागारमा ३८०० जना कैदिबन्दीलाई मनोसामाजिक परार्मश प्रदान गरिएको।

१५. अधिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण छैन।

१६. सार्वजनिक निकायको वेबसाइटमा भए सोको विवरण

वेबसाइट [www.dopm.gov.np](http://www.dopm.gov.np) ईमेल mail@dopm.gov.np

१७. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता र ऋण अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग सम्झौता सम्बन्धी विवरण छैन।

१८. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन अनुसुचिमा समावेश छ।

१९. सार्वजनिक निकायमा निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संकलन गर्न तोकिएको समयावधि

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १३



नेपाल सरकार  
पूर्व मन्त्रालय  
कारागार व्यवस्थापन विभाग  
कारिङ्गालालयान, काठमाडौं

सुचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६५ बमोजिम कारागार व्यवस्थापन विभागका  
सूचनाको वर्गीकरण

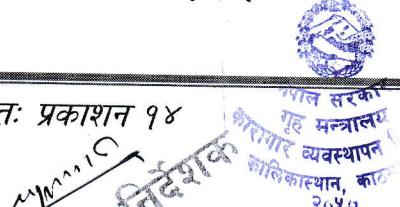
सि.नं.	विषय	सूचनाको प्रकार	कैफियत
१.	साधरण सार्वजनिक गर्न सकिने	१. कारागार व्यवस्थापनको लागि छुटिएको बजेट, कार्यक्रम, खर्च र लेखा परिक्षण तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी २. कारागार कार्यालयहरुको निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन ३. थुनुवा वा कैदीलाई छोडन पर्ने फैसला वा आदेश भएको सूचना ४. कारागार कार्यालयहरुको मासिक प्रतिवेदन ५. कारागार कार्यालयहरुमा रहेका कर्मचारी तथा दरबन्दी सम्बन्धी विवरण ६. कारागार कार्यालयहरुमा सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरु ७. थुनुवा कैदी बन्दीहरुलाई दिइने सेवा र सुविधा द. कैद छुट पाएकाहरुको विवरण ९. कारागारहरुको क्षमता तथा कैदीहरुको अवस्था	
२.	गोप्य निश्चित समयपछि सार्वजनिक गर्न सकिने	१. कैद माफी मिनाहा सम्बन्धि विवरण २. कैदीहरुको व्याक्तिगत विवरण तथा सुरक्षा अवस्था ३. तोकिएका निषेधित वस्तुहरु कारागार भित्र लगेको विषयहरु ४. जेलरले थुनुवा वा कैदीलाई सजाय गरेको विषय ५. कैदी बन्दीको स्थान्तरण सम्बन्धी विषय ६. जेलबाट भागे भगाएको विषयहरु	
३.	अति गोप्य सार्वजनिक गर्न नसकिने	१. शान्ति सुरक्षा तथा जेलमा हिंसा नियन्त्रण गर्न गरिएका कामहरु २. जेलमा रहदा थप अपराध गर्न सक्ने सूचना अनुसार सो नियन्त्रण गर्न गरिने क्रियाकलापहरु ३. शान्ति सुरक्षाको दृष्टिकोणले संम्बेदनशील विषय	

२०. सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण  
छैन ।

२१. सार्वजनिक निकायमा सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण  
छैन ।

राम बहादुर सार्की  
सूचना अधिकारी  
मिति २०८२।०९।१४

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १४



## अनुसूचि १

### देशका विभिन्न कारणारहळमा र बाल सुधार गृहमा रहेका बालदीहलको २०५९ चैत्र मसान्तसम्मको मास्केवारी विवरण

केदी		थनवा		लिंगा अनुसार		कुल मध्ये दुष्ट विदेशी आश्रित		बाल सुधार गृहमा विदेशी आश्रित	
पुरुष	१९०४२	पुरुष	१०३६४	पुरुष	२०५०६	कुल मध्ये ६५ वर्ष मायिको संख्या	६२९	केदी ८२१	युनुवा ४६०
महिला	१३३	महिला	३७३	महिला	१६०६	आश्रित बालबालिका	७३	बालक	८०२
जन्ममा	१७९७५	जन्ममा	११०३७	जन्ममा	२१०१२	कुल मध्ये विदेशीको संख्या	१५५३	बालिका	१६

प्रदेश	कारणार रहेको स्थान	केदी		युनुवा		बाल अनुसार		३५ वर्ष मायि	
		पुरुष	महिला	जन्ममा	महिला	पुरुष	महिला	केदी	भ्रमी
१	ताप्लेजुङ	१२१	०	१२१	३३	०	३३	१५६	५
२	पौच्छर	३६	०	३६	२६	०	२६	७५	०
३	इलाम	२३६	१२	२४८	६२	६	२८२	१६	०
४	झापा	१३१	७६	११६	३३	१७२९	८५	४४	११
५	श्रीनगर	१६	४	१६	३६	१३०	१३१	१११	२
६	तेह्रिहार	६७	३	७०	२७	१	२६	४६	४
७	संख्यासभा	८६	७	९३	५४	२	१२	११	१
८	भोजपुर	७६	५	८२	३४	०	३४	११७	०
९	दैल्ली सनसनी	१००१	०	१००१	५३	०	५३	११६	०
१०	मोरठ	५४	७४६	५१३	३२६	३३	४३०	१०१	१६

आश्रित वर्ष २०५९/८२ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १५

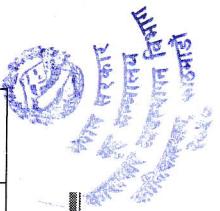
१११

संघीय सरकार  
नेपाल सरकार  
शासकीय व्यवस्था  
२०५०

आर्थिक वर्ष २०५९/८० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १६

1000

निर्देशालय  
एवा-निर्देशालय



आर्थिक वर्ष २०५७/८८ की दौरान विभागिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १६

2nd



आर्थिक वर्ष २०५९/८० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वरूप: प्रकाशन १५

2nd - 2

२८

पर्याप्ति-  
संकेत

आधिक कर्य २०५९/८७ को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १९९



सि.नं.	जिल्लाहरू	कैदी		थुम्बवा		कुल जम्मा	आश्रित	विदेशी
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक			
१	बाल सुधार गृह भरकपुर	१२७	१८	१४५	८	१४६	१४	१०३
२	बालसुधार गृह मोरड	१५०	०	१५०	१५०	१५०	०	१५५
३	बालसुधार गृह कास्की	६५	०	६५	३५	३५	०	१९२
४	बालसुधार गृह मकवानपुर	३८	०	३८	३८	३८	०	४१
५	बालसुधार गृह डोटी	४३	०	४३	१८	१८	०	१८
६	बालसुधार गृह पर्सी	५२	०	५२	३८	३८	०	७८
७	बालसुधार गृह रुपन्देही	६०	०	६०	३०	३०	०	१००
८	बालसुधार गृह बाँके जयेन्द्र	१०७	०	१०७	१०६	१०६	०	१०६
९	बालसुधार गृह बाँके नौवस्ता	१६०	०	१६०	१६०	१६०	०	१७७
<b>जम्मा</b>		<b>८०२</b>	<b>१८</b>	<b>८२०</b>	<b>४६३</b>	<b>४६३</b>	<b>४६०</b>	<b>१२८१</b>

### अनुसूचि २

### विभिन्न समयमा कारणगरमा रहेका कैदीबन्दीको संख्या

सि.नं.	विवरण	कैदी विवरण		थुम्बवा को विवरण		कुल कैदीबन्दी	दिनेशी	बालबालिकाको विवरण	कैदीबन्दीका बालिका	बालिका
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला					
१	२०६६ असार	-	-	-	-	-	११५०	-	-	-
२	२०६८ असार	-	-	-	-	-	१३०६	-	-	-
३	२०७३ असार	-	-	-	-	-	१६२५८	१२८१	१७५३५	१६१
	मसान्तसम्म									०.००
	मसान्तसम्म									१३३३
	मसान्तसम्म									३४.२१

आधिक वर्ष २०५९/६० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन त्वतः प्रकाशन २०

१००  
१००  
१००

१००

निर्देशालय

निर्गत  
गृह एवं  
बालबालिकाका  
संख्या

सि. नं.	विवरण	केंद्रीय विवरण		यूनिवर्सिटी के विवरण		कुल केंद्रीय बैंडी		बिंदेशी		बालबालिका को विवरण		केंद्रीय बैंडी का बृद्धि %	
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जनसंख्या	आश्रित वालक	बालिका	बालिका		
४	२०७४ असार	-	-	-	-	१६५३०	१३२३	१७८५३	१००६	८२	२७४	४	१.७९
५	मसान्नतसम्म	-	-	-	-	१८०७४	१२८६	१९३४०	१०८७	६०	२५४	४	२.६९
६	२०७५ असार	-	-	-	-	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	१५.७९
६	मसान्नतसम्म	-	-	-	-	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	१५.७९
७	२०७६ असार	-	-	-	-	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	१५.७९
७	मसान्नतसम्म	-	-	-	-	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	१५.७९
८	२०७७ असार	१३१२७	८२४	१२९४	५५७	२२४२१	१३८१	२३८०२	१२८७	८१	६०६	२३	६.९७
८	मसान्नत सम्मको विवरण	१३१२७	८२४	१२९४	५५७	२२४२१	१३८१	२३८०२	१२८७	८१	६०६	२३	६.९७
९	२०७८ असार	१२६८१	७९१	१०३५१	५६७	२३०३२	१३५८	२४३९०	१२६४	८१	७९१	२६	२.४७
९	मसान्नत सम्मको विवरण	१२६८१	७९१	१०३५१	५६७	२३०३२	१३५८	२४३९०	१२६४	८१	७९१	२६	२.४७
१०	२०७९ असार	१३१४१	७६४२	१०८४१	६६७	२४८०७	१४३३	२६२४०	१३७८	७२	१०३३	३१	७.५८
१०	मसान्नत सम्मको विवरण	१३१४१	७६४२	१०८४१	६६७	२४८०७	१४३३	२६२४०	१३७८	७२	१०३३	३१	७.५८
११.	२०८० असार	१५०६३	७७९	१०८८६	७६७	२७९५४६	१५४४	२७४४३	१३८१	८७	१०८७	४२	४.७८
११.	मसान्नत सम्मको विवरण	१५०६३	७७९	१०८८६	७६७	२७९५४६	१५४४	२७४४३	१३८१	८७	१०८७	४२	४.७८
१२.	२०८१ असार	१६७२२	९६८	१०२४४	६७९	२६११६	१६४७	२८६१३	१४३२	७६	१२७४	४०	४.०७
१२.	मसान्नत सम्मको विवरण	१६७२२	९६८	१०२४४	६७९	२६११६	१६४७	२८६१३	१४३२	७६	१२७४	४०	४.०७

नोट: कुल केंद्रीय बैंडीमा बिंदेशी समेत समावेश भएको, आश्रित र बालबालिका छुट्टै रहेको।



२०२२-०७-२०

सिद्धार्थ गुरु

आधिकारिक वर्ष २०८१/८२ को तेजो ऐमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन २१